

**Schválení veřejných podpor na provoz
systému datových schránek a poskytování
základních poštovních služeb (univerzální
služba)**

JUDr. Petr Kadlec

**Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
30. 5. 2018**

Úvod

- **Informační systém datových schránek (ISDS)**
 - ISDS provozuje Česká pošta na základě smlouvy s Ministerstvem vnitra a zákona č. 300/2008 Sb.
 - Úhrada pro roky 2018-2022 byla identifikována jako možná veřejná podpora a byla s Komisí diskutována v procesu prenotifikace
 - Prenotifikace podána v lednu 2017
 - Postup Komise nebyl příliš rychlý, postupně požadována doplnění, rychlejší vývoj až po označení za prioritní ze strany České republiky
 - Notifikace podána v prosinci 2017
 - Podpora schválena v únoru 2018
 - Konkurent České pošty podal stížnost na nedovolenou veřejnou podporu v předchozích letech – řešeno souběžně

- **Univerzální služba**
 - Poskytování univerzální služby a poskytování vyrovnávací platby je upraveno zákonem o poštovních službách
 - Konkurent České pošty podal stížnost na nedovolenou veřejnou podporu – řešeno souběžně
 - Prenotifikace vyrovnávací platby za roky 2013-2017 byla podána v dubnu 2017
 - Notifikace podána v prosinci 2017
 - Podpora schválena v únoru 2018

1. Existence veřejné podpory

- Podpora poskytovaná státem a ze státních prostředků
 - Platby za plnění povinnosti všeobecné služby a ISDS hradí ČR z rozpočtu
 - Poskytnutí hospodářské výhody podniku před ostatními podniky
 - hospodářská činnost
 - ČP nabízí na českém poštovním trhu za úplatu a v konkurenci s jinými poskytovateli poštovní služby
 - ČP nabízí ISDS služby alespoň v potenciální konkurenci s jinými poskytovateli
 - Výhoda
 - Platby jsou určeny ke krytí všech čistých nákladů vzniklých České poště, zlepšují její finanční situaci
 - Posouzení souladu s kritérii Altmark
 - ✓ Jde o jasně definovanou službu veřejného zájmu
 - ✓ Parametry kompenzace jsou jasně dány dopředu
 - ✓ Kompenzace nepřesahuje, co je nutné k pokrytí nákladů
 - ✗ Nežadáno jako veřejná zakázka, je obtížné prokázat alternativní kritérium nákladů dobře vedeného a adekvátně vybaveného podniku → jde o poskytnutí výhody
 - Selektivita
 - Vyrovnávací platba je poskytnuta pouze ČP
 - Ovlivňuje obchod mezi členskými státy EU
 - Narušuje nebo může narušit obchod mezi členskými státy EU
- závěr Komise o splnění kritérií stanovených v čl. 107 odst. 1 SFEU

2. Posouzení slučitelnosti

- Slučitelnost vyrovnávacích plateb s vnitřním trhem na základě čl. 106 odst. 2 SFEU → Komise může prohlásit vyrovnávací platby za služby obecného hospodářského („SGEI“) zájmu za slučitelné s vnitřním trhem v případě splnění podmínek stanovených v
 - a) Nařízení o podpoře *de minimis* SGEI (do 500 tis. Eur za tři roky)
 - b) Rozhodnutí SGEI 2012 (do 15 mil. Eur ročně, není třeba notifikace)
 - c) Rámec SGEI 2012 (nad 15 mil. Eur, notifikace Komisi)

- Částka vyrovnávacích plateb poskytnutá ČP v obou případech převyšuje 15 milionů EUR ročně
 - nelze postupovat dle Rozhodnutí SGEI
 - potřeba postupovat dle Rámce SGEI a podporu notifikovat

3. Soulad s Rámcem SGEI 2012

- Podmínky Rámce SGEI:
 - Skutečná služba obecného hospodářského zájmu dle čl. 106 SFEU
 - Nutnost existence pověřujícího aktu stanovujícího závazky veřejné služby a způsoby výpočtu vyrovnávací platby
 - Doba trvání pověření
 - Soulad se směrnicí 2006/111/ES „o zprůhlednění finančních vztahů“
 - Dodržování pravidel Unie v oblasti veřejných zakázek
 - Vyloučení diskriminace
 - Výše vyrovnávací platby určená korektní metodou
 - Pobídky ke zvyšování efektivity
 - Ověření absence nadměrné vyrovnávací platby
 - Transparentnost

3. Soulad s rámcem SGEI

- Skutečná služba obecného hospodářského zájmu dle čl. 106 SFEU
 - Široké rozhodovací pravomoci členských států ohledně povahy služeb, zda mohou být SGEI
 - Pravomoc Komise omezena na kontrolu, zda jsou tyto rozhodovací pravomoci uplatňovány bez zjevných chyb, a na hodnocení státní podpory zahrnuté do vyrovnávací platby
 - Povinnost poskytovat **všeobecné služby** již v minulosti uznána za SGEI
 - **ISDS**
 - provozován ve veřejném zájmu
 - využití poštovní infrastruktury (poboček) důležité pro podporu občanům
 - poskytován zdarma (není komerční zájem poskytovat tyto služby)
 - potřeba zajistit dostatečnou úroveň ochrany zpráv
 - ČR provedla veřejnou konzultaci
 - závěr Komise, že se jedná o SGEI

3. Soulad s rámcem SGEI

- Nutnost existence pověřujícího aktu stanovujícího závazky veřejné služby a způsoby výpočtu vyrovnávací platby
 - V aktech musí být uvedeno:
 - Náplň a délka trvání závazků veřejné služby
 - O který podnik a případně které území se jedná
 - Povaha výhradních práv udělených podniku orgánem poskytujícím vyrovnávací platbu
 - Popis vyrovnávacího mechanismu a parametry pro výpočet, sledování a přezkum vyrovnávací platby
 - Ustanovení pro vyloučení vyplacení nadměrné vyrovnávací platby a její vrácení
- Pověřující akty:
 - **Všeobecné služby** - pověření představuje poštovní licence udělená ČTÚ podle zákona o poštovních službách
 - **ISDS** – pověření představuje usnesení vlády podle zákona č. 300/2008 Sb. doplněné smlouvou s Ministerstvem vnitra (včetně vyrovnávacího mechanismu)

3. Soulad s rámcem SGEI

- Doba trvání pověření
 - *„Doba trvání pověření by měla být odůvodněná objektivními kritérii, například potřebou amortizovat nepřevoditelná fixní aktiva. Trvání pověření by v zásadě nemělo být delší než doba nutná k odpisu nejvýznamnějších aktiv nezbytných k poskytování SGEI“*
 - ČP v obou případech pověřena na dobu 5 let – délka trvání je odůvodněna nutností poskytnout dostatečně dlouhou dobu pro návratnost investic

- Soulad se směrnicí 2006/111/ES
 - *„Vykonává-li podnik činnosti spadající do rozsahu SGEI i mimo něj, musí ve svém vnitropodnikovém účetnictví uvádět náklady a příjmy spojené s SGEI odděleně od nákladů a příjmů za poskytování jiných služeb.“*
 - ČP vede oddělené účty pro všeobecné služby, ISDS a ostatní služby
 - Oddělení účtů je předmětem každoročního auditu, který provádí nezávislý auditor

3. Soulad s rámcem SGEI

- Dodržování pravidel Unie v oblasti veřejných zakázek
 - členské státy mají možnost přímo udělit výhradní právo konkrétnímu podniku na základě právních předpisů, aniž by se organizovalo výběrové řízení
 - ČR udělila povinnost k univerzální službě a k ISDS přímo na základě právních předpisů, a proto se zde neuplatnila pravidla pro zadávání veřejných zakázek

- Vyloučení diskriminace
 - *„Jestliže určitý orgán pověří poskytováním stejné SGEI několik podniků, měla by se vyrovnávací platba počítat pro každý podnik podle stejné metody.“*
 - Povinnost je přiřazena pouze ČP, proto se tento požadavek neuplatní

- Výše vyrovnávací platby
 - Výše vyrovnávací platby nesmí překročit částku, která je nutná k pokrytí čistých nákladů na plnění závazků veřejné služby, včetně přiměřeného zisku
 - Čisté náklady nezbytné k splnění závazků veřejné služby se vypočítají metodikou čistých ušetřených nákladů (metoda plné alokace nákladů jen subsidiárně)

3. Soulad s rámcem SGEI

- Metodika čistých ušetřených nákladů 1/2
 - rozdíl mezi čistými náklady poskytovatele, který vykonává svou činnost se závazkem veřejné služby a čistými náklady, které by uvedenému poskytovateli vznikly, kdyby uvedený závazek plnit nemusel
 - 4 hlavní prvky:
 - 1) Definice faktického a hypotetického srovnávacího scénáře na náklady a výnosy
 - *Faktický scénář* = situace, kdy ČP skutečně poskytuje všeobecné služby / ISDS; odhad nákladů a výnosů
 - *Hypotetický srovnávací scénář* = situace, kdy ČP nebyla pověřena poskytováním všeobecných služeb / ISDS
 - 2) Výpočet dopadu, který by měl hypotetický srovnávací scénář na náklady a výnosy
 - 3) Výpočet nehmotných a tržních výhod
 - výhody které plynou poskytovateli z jeho statusu poskytovatele všeobecných služeb a které vedou ke zvýšení jeho ziskovosti (např. hodnota značky a doplňkovost poptávky, výhradní prodej poštovních známek, posílený účinek reklamy, výhody všudypřítomnosti)
 - 4) Výpočet celkových čistých nákladů srovnáním uvedených faktorů

3. Soulad s rámcem SGEI

- Metodika čistých ušetřených nákladů 2/2
 - Přiměřený zisk
 - Lze zahrnout do čistých nákladů na poskytování SGEI
 - ČR částku přiměřeného zisku do čistých nákladů nezapočítává → čisté náklady jsou již značně vyšší než maximální výše vyrovnávací platby
 - Výpočet nespravedlivé zátěže
 - Podnik získává vyrovnávací platby za část čistých nákladů na poskytování SGEI, které se považují za nespravedlivou zátěž podniku
 - Čisté náklady, které překročí určitý limit, nejsou považovány za nespravedlivou zátěž
- Nejpodstatnější zjištěné složky nákladů
 - Všeobecná služba – hlavní úspora hypotetického scénáře je snížení nákladů na poštovní síť
 - ISDS – kromě nákladů systému ISDS, odstranění kanibalizace tradičních poštovních služeb

3. Soulad s rámcem SGEI

- Pobídky ke zvyšování efektivity
 - *„Při stanovení metody vyrovnání musí členské státy začlenit pobídky k efektivnímu poskytování SGEI vysoké kvality, pokud nemohou řádně odůvodnit, že zavedení takových pobídek není proveditelné nebo vhodné.“*
 - Maximální částka vyrovnávací platby v průběhu období klesá, přičemž se předpokládá, že čisté náklady na povinnost poskytovat všeobecné služby a ISDS klesat nebudou → motivace ČP k efektivnímu provozu
 - Pokud čisté náklady na povinnost překročí uvedené prahové hodnoty, musí ČP uvedený rozdíl pokrýt z vlastních prostředků

- Ověření absence nadměrné vyrovnávací platby
 - Založeno na skutečnosti, že maximální částky vyrovnávací platby jsou podstatně nižší než čisté náklady vypočtené pro dané období

3. Soulad s rámcem SGEI

▪ Transparentnost

- *„U každé vyrovnávací platby za SGEI, která spadá do tohoto rámce, musí příslušný členský stát zveřejnit na internetu nebo jiným vhodným způsobem následující informace:*
 - a) výsledky veřejné konzultace nebo jiných příslušných nástrojů;*
 - b) náplň a délku trvání závazků veřejné služby;*
 - c) o který podnik a případně o které území se jedná;*
 - d) částku podpory udělenou danému podniku za rok.“*
- Tento závazek splněn zveřejněním rozhodnutí ČTÚ ve věci vydání poštovní licence, zveřejněním smlouvy uzavřené s ČP ve věci ISDS

→ závěr Komise: financování tzv. všeobecné poštovní služby v letech 2013-2017 a podpora provozu ISDS jsou v souladu s čl. 106 odst. 2 SFEU

Děkujeme za pozornost!

JUDr. Petr Kadlec

petr.kadlec@havelpartners.cz

Právníká firma roku
pro domácí kancelář
v České republice
(2015, 2017)

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle počtu
nominací a titulů dosavadních
ročníků soutěže

Klienty nejlépe hodnocená
právníká firma
v České republice
(2010, 2013, 2015)

Právníká firma roku
v České republice
(2011–2012, 2014–2017)

Nejlepší právníká firma
pro fúze a akvizice v ČR
a na Slovensku
(2016)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice

